

ЮННА

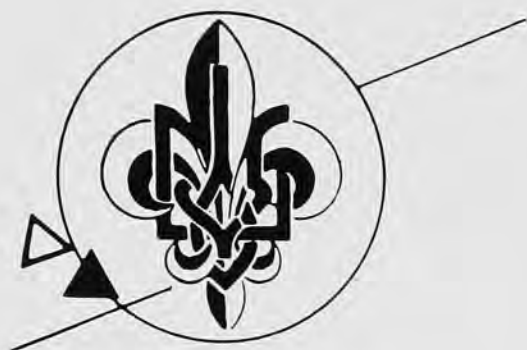
ТРАВЕНЬ 1989 MAY

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.

Видає Головна Пластова Булава.

Оформлення обкладинки на 1989 рік пл. розв. Коля
Савицький

ЗМІСТ

Сторінка

1. Святий Юрій — ст. пл. Адріана Підвербецька
2. Святкуймо 175-ліття Народження Т. Шевченка —
Подруга Марта
3. Повернулися до життя старі традиції
4. Шукаємо куреня...
5. Кольонії Українців в Бразилії — Тетяна
Романишин
6. Думками в Римі — ст. пл. Христя Гной
7. Мати — Євген Сверстюк, Курінний табір
9. Українці в Австрії іспанії — Подруга Наталка
11. Батькам заборонено — ст. пл. Віра Чума
12. Спогади минулих років ніколи не забуваються
14. Спартанки влаштували Андріївський вечір
15. Хроніка гуртка „Північні мрії”
17. Чи Ви знайдете?
18. Проголошення відбиванкового турніру і забави
19. Пластування в рисунках
20. Нова книжка Ганни Черинь — Дм. Чуб.
21. Співаємо і проголошення табору КВТ
22. Танець — це її життя
23. Плянвання кіностудії ім. О. Довженка
24. Список датків на Пресфонд „Юнака”

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Іванка Ганкевич

пл. сен. Тоня Горохович

пл. сен. Петро Содоль

пл. сен. Олександра Юзенів.

ТРАВЕНЬ — MAY 1989

Ч.П. 5 (294)

РІК XXVII

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

\$25.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.50

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION, 144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

Матеріали до цього числа „Юнака” приготували у великій більшості членки 14-го Куреня УСП-ок „Спартанки” wraz із світлинами, мистецьким оформленням і датком у вистой 1500 ам. дол. За все це їм щиро дякуємо!

Редакція „Юнака”

СВЯТИЙ ЮРІЙ

Святий Юрій — із Бібліотеки князя Августа у Вольфсбюттель

Українські пластуни вважають св. Юрія своїм Патроном-опікуном. Прикмети його характеру є для нас — пластунів зразком до наслідування. Постать нашого опікуна св. Юрія має в собі ідеали, які знаходяться у трьох головних обов'язках пластуна у відношенні до Бога, нації, нашого довкілля і нас самих.

Св. Юрій жив при кінці третього сторіччя. Він походив з багатой родини з Кападокії в Малій Азії. Він служив у римському війську, де був відомий як добрий, відважний та славний лицар. Юрій все відважно признавався перед поганами до своєї християнської віри. Він не хотів виректися її для ніяких користей чи почесей і тому згинув мученицькою смертю 6-го травня 303 року.

Слава про хороброго лицаря, що згинув за Христа розійшлася по цілїм тодішнім християнським світі, а церква визнала його святим.

Різні лицарські ордени прийняли назву та патронат св. Юрія. Молоді лицарі складали йому присягу. Пізнійше він став одним із опікунів козаків, та інших військових частин. Вони уважали св. Юрія мужним і безстрашним оборонцем правди і добра.

Отак св. Юрій став патроном боротьби за найвищий ідеал народу — свободу та символом боротьби проти зла.

Перед очима всіх нас-пластунів стоїть постать св. Юрія у блискучій зброї, на білому коні, як він довгим списом проколює страшного змія. Цей змій проявляється у кожному з нас у формі неохоти до ідейної праці. Коли треба побороти більші труднощі також у лінивстві та байдужності до ідеалів добра і краси.

Ми як пластуни мусимо за прикладом нашого патрона св. Юрія провадити боротьбу із цим „змієм”.

ст. пл. Адріяна Підвербецька СП

Святослав Ольшенко-Вільха

СВ. ЮРІЙ

Білими різками блискавок шмагає
Чорне горно неба буревій...
В стомогутнім гомоні ярів злітає
З неба Юр на переможний бій...

Кінь бахматий і лицарська проста зброя;
Шлях запилений у куряві тремтить...
Ні, ніщо, ніщо йому не встоїть,
І його нікому не спинить!...

Стоголовий змій, крилатий — в крові;
Ось проколює усоте гада спис,
І меча падуть що-раз удари нові
І розгавлюють отрутну слизь...

Змій крилатий і комонний лицар в зброї:
Візерунок з храмових воріт...
Ще й сьогодні у мойї уяві стоїш
Звитязно, мов блискавка, вгорі!

Воїном Твоїм, з Тобою в чорні ночі
Завжди хочеться нестримно йти:
Харалужний меч до боку приторочить
І яскиню зміїну найти...

Пролетіти бурею понад шляхами,
Проскати вершиником у ніч!
І почути, Юрію, над нами
Лопіт Твого прапора в огні!

СВЯТКУЙМО 175-ЛІТТЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА І ПАМ'ЯТАЙМО ПРОРОКОВІ ТУРБОТИ ПРО МОВУ

*Свого не цурайтесь!
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає...*

Для нас українців в Україні й у всьому світі 1989 рік особливий! У цьому році всі ми спільно будемо вивчати таємницю величчя Шевченкового духу, а разом з тим пізнавати таємницю важливості, краси, вартості нашої мови для народу. Шевченко своїм словом пробудив його, повернув йому історичну пам'ять, щоб ми живі тепер, і майбутні покоління в його творчості бачили наше славне минуле, щоб зуміли переймати його ідеали, заповіти, насажувати свої серця тими почуваннями, що ними сповнена творчість поета, і щоб турботи про скарб народу, його мову, були виявом багатства духовності українського народу й нас сучасників.

А щоб цей вияв був можливим, рідна наша мова, як живий організм може бути ним тоді, коли в ньому зберігатиметься національне коріння народу, коли мова наша буде окутана любов'ю, пошаною, буде і нашою гордістю і усіх українців, де б вони не жили.

Українська мова має свої особливості, якими вона відрізняється від інших мов. Багато в ній таємниць, чарів давнини. Наука про мови, навіть для не фахівця, має в собі багато захоплюючого. Мова — найдосконаліше знаряддя, чудесне явище. Її значення неочінене в житті народу й усього людства.

Слово — це чудесний засіб передавати людські думки. Скажіть дітям намалювати дерево, вони намалюють дерева, кожне інше, навіть, якщо назвою буде між ними одне, чи більше, однакових. Та кожне з них матиме спільне — стовбур, кору, гілля, листя, тобто все те, що має мати дерево. Виходить, що уявлення і слово — не те саме. А є слова такі, як вітер, здоров'я, холод, які викликають якісь уявлення, але дуже різні, набагато відмінніші, ніж були при слові „дерево“, бо ці слова абстрактні. А додаймо до цього ще граматику, яка служить для словосполучень. Бо ж не можна сказати, наприклад, „Який чудовий погода“, не буде ясно, коли вживаємо в невластивому контексті дієслово при слові поїзд „відійде“, „відійшов“. Болгарська мова, наприклад, не має відмінкових закінчень, іменник у ній у всіх відмінках звучить однаково, бо кожний відмінок вживається з прийменником. Французька і німецька мова вживають для розрізнення відмінків артиклів.

У нашій мові слова мають досить свободи щодо місця. Місце слова в реченні передає почуття. Ось Шевченкова поезія „Думи мої, думи мої, лихо мені з вами“ — коли такий порядок слів, передано більше смутку, якщо б було сказано: „Мої думи, мої думи...“. Додаймо до цього інші елементи мовлення, що ними є у нашій мові наголос, інтонація, все це разом оформлює слова в мову, зрозумілу, точну й виразну.

Як мови постали й коли — невідомо! Було багато різних намагань дослідити це явище, але вислід був один: мова не дається від народження, як, скажімо здатність їсти. Дитина переймає мову від людей, які її оточують, а виникла мова тоді, коли свою свідомість, що різнить нас від людей — від тваринного стада, люди почали використовувати — спільно полювати, будувати житло, поборювати всілякі труднощі. Який цей процес мусів бути складний, щоб заіснували мови народів, яким великим скарбом є тому для народу його мова.

Цих кілька інформацій подаємо на те, щоб спонукати плин наших думок до розуміння, якою цінністю є мова для народу. Тому й збереження її, дбайливість про її чистоту, без засмічення чужими словами, про милозвучність, про багатство слів, про красу їх пов'язання у вислови, про багато інших таємниць мовознавства — все це в'яжеться з нашим гаслом про 175-ліття народження Тараса Шевченка, і з гаслом, яке нагадує нам, яким великим скарбом для народу є його мова. Про плекання її треба дбати в родині, в Церкві, в громаді, у виданнях, у науці — у цілому житті. Бо „Всі каравани знайдуть воду. В краю пустинь і злих негод: Як річка з роду і до роду, так мова з'єднує народ“.

Подруга Марта

Запитання:

1. Чому для українців, де б вони не жили, 1989 рік такий особливий?
2. Чому гасло про мову так тісно пов'язане з Тарасом Шевченком? Що українська мова завдячує Шевченкові?
3. Чому вивчення мови — наука мовознавство (лінгвістика) є така важлива і трудна? Але й дуже цікава, захоплююча?
4. Які ділянки мовознавства можете назвати?
5. Яка особливість української мови?
6. Як і де треба дбати про мову, щоб вона була живою, зберігала свою красу?

ПОВЕРНУЛИСЯ ДО ЖИТТЯ СТАРІ ТРАДИЦІЇ

Це було минулого Різдва і Нового Року, коли від Закарпаття на заході й Ворошиловградської області на сході у містах і селах України — старі й молоді зібравшись на площах і вулицях, розходились колядувати до приміщень, щоб у той спосіб засвідчити відродження старої традиції. До українців долучувались люди інших національностей, бо всі відчували потребу заманіфестувати ніколи не зниклу спрагу пошанувати минуле, відчуті зв'язок з корінням предків, і так дати міцні підпори для майбутнього.

У ДОМІ, У СІМ'Ї

Наш дім, погодьтеся — це не просто і не тільки житло. Це наше родинне вогнище, наш дім нерукотворний — духовна атмосфера життя в сім'ї. І наша прихильність, любов до тих, з ким живемо родинним колом, до рідної оселі живиться саме цією атмосферою. А вона створюється! Як і коли народжується це найчутливіше коло нашої моральної осілості! В кожного, звичайно, свій рецепт... Якщо в сім'ї є спільні інтереси, спільні захоплення й

розваги, спільний відпочинок, то й це вже багато... Напевне наші дорогі читачі, у кожного є що сказати про те, як твориться така атмосфера душевної щедрості й мудрості. Якщо ж ні, то тривожить вас душу щось наболіле... Поділіться з нами, подумаємо разом... А поки давайте разом проведемо кілька годин, як і годиться в родинному колі, розкажемо один одному щось цікаве з нашого життя, почитаймо рядки світлої поезії, порадимося, поміркуємо...

В УКРАЇНІ СТВОРЮЄТЬСЯ ТОВАРИСТВО РІДНОЇ МОВИ

У Києві відбулася нарада товариств, клубів і гуртків шанувальників рідної мови з усієї України. Наради були про те, щоб створити Товариство рідної мови ім. Тараса Шевченка, яке охопило б організаційно всі вже існуючі осередки, щоб встановити постійні зв'язки поміж ними та шанувальниками української культури поза межами України. Обговорено на цих нарадах проект статуту. Наради були успішні, бо учасники підтримують ідею законодавчого затвердження статусу державної мови української мови. А це сприятиме розширенню сфери її використання, охоплення нею існуючих осередків, побільшить кількісний склад. Намічено було, що завершення Організації буде на установчій конференції 28 січня цього року. Запрошені на неї

представники всіх націй і народностей, які проживають в Україні.

Обрано організаційний комітет для підготовки конференції. До нього увійшли письменники Олесь Гончар, Дмитро Павличко, Борис Олійник, Іван Драч, Ліна Костенко, Юрій Мушкетник, Валерій Шевчук, Іван Дзюба, Сергій Плчинда, голова правління Київської Організації Спілки художників України Андрій Чебикін, голова правління товариства „Україна” Володимир Бровченко, відомі вчені мовознавці, діячі культури, педагоги, партійні працівники.

(Подано за пресою в Україні)

ШУКАЄМО КУРЕНЯ...

В 1969 році наш юнацький гурток в Нью Йорку перейшов до Уладу Старших Пластунів. Нас було вісім членів і ми були дуже активні в Пласті та в українській громаді. Важко було нам залишати так знайомі нам дні юнацтва. Чекала на нас незнана доля — що нам робити у великому світі УСП-ок?

Наша „пачка” трималася разом і ми рішили шукати відповідний для нас старшо-пластунський курінь. Ми самі не знали точно чого ми шукаємо. З часом ми почали провадити розмови з іншими пластунками з Нью Джерзі, застановляючись над різними куреннями, до яких ми могли б записатися.

Ми всі були дуже завзяті, молоді і самостійні дівчата. Ми шукали нових „горизонтів”, нових шляхів, нових пригод в Пласті. Так попали ми на 14-ий старшо-пластунський курінь „Спартанки”, що недавно відновився у Чикаго. Ми вперше довідалися, що курінь УСП-ок цієї назви існував ще перед 1930 роком в Україні і це конкретно у місті Стрі, але щойно в ЗСА його відновили. Нам найбільше сподобалась ціль, яку поставив собі курінь „Спартанок”:

„Так як в давній Спарті — через фізичну вправність зберігали витривалість тіла — так і ми, на чужині — через активну працю в Пласті та далі удосконалення нашого пластового характеру — зберігаємо витривалість нашого українського духа, тобто національну ідентичність, культуру і віру в краще майбутнє нашої Батьківщини”.

Тому, що ми всі були зацікавлені спортом і виховною працею в Пласті нам дуже відповідав курінь

„Спартанок”. Ми скотактувалися із „Спартанками” в Чикаго і дали їм знати, що ми маємо охоту записатися до їхнього куреня.

Обіцяли ми займатися виховною працею в Пласті — зокрема спортом.

Прийшов час зустрітися з нашими подругами з далекого Чикаго. Ми всі виїхали туди поїздом з великим страхом, не знаючи, що нас там буде чекати.

Але „Спартанки” з Чикаго привітали нас сердечно і ми перевели разом гарно кілька днів. Верталися ми до Нью Йорку повні радості і надій — готові до пластової праці як новоприйняті кандидатки.

Впродовж двох років ми завзято виконували поставлені нам вимоги і обов'язки в станицях Нью Йорку і Нью Джерзі. Наш невеликий гурт почав поволі збільшуватися. Ми часто переписувалися зі „Спартанками” з Чикаго і звітували їм про нашу працю. Ми провадили літом спортові табори, легко-атлетичні змаги весною та опікувалися спортом в часі Свята Юрія на „Вовчій Тропі”.

Вкінці прийшов так важкий для нас день Курінної Ради. Ми знову поїхали до Чикаго — але цим разом літаком. Успішно відбули Раду, відповідали на різні нам поставлені питання, звітували, „похвалилися” нашою хронікою і щиро зжилися з нашими старшими подругами.

Але найважливішою хвилиною для нас було урочисте прийняття нас усіх повновартними членками куреня

„Спартанки”. Ми гордо натягнули наші курінні хустки і голосно заспівали нашу курінну пісню „Спартанки ми”.

Від тої хвилини ми вже не мали „треми” і взялися завзято до роботи, виконувати нашу виховну працю і збільшувати членство нашого куреня.

Минає уже 20 років від тих наших початків у курені. Наш гурт вже успішно перейшов роки старшого пластуництва і починає роботу в сеніораті. Часто нам пригадуються ці

перші дні, коли ми відновили курінь „Спартанки” в Нью Йорку і приємно, що курінь так збільшився чисельно і поширився на Філадельфію, Дітройт, а навіть Канаду. Надіємося, що все найдуться молоді, охочі пластунки, які будуть продовжувати нашу спортивно-виховну працю і які так як ми, будуть горді, що належать до куреня УСП-ок „Спартанки”.

СКОБ!

КОЛЬОНІЇ УКРАЇНЦІВ В БРАЗИЛІЇ

Чим раз більше українців подорожує до Південної Америки, а спеціально до Бразилії. Це тому, що там в гористій провінції Парана живуть українці. Головне місто провінції Парана є Курітіба, де проживає 30.000 українців. Тут вони мають свій культурний осередок, трьох-поверховий будинок, в якому знаходяться різні організації, Рідна Школа (150 дітей в 1988 р.), редакція газети „Хлібороб“, танцювальна група „Барвінок“ та студентська громада, яка вже нав'язує контакти зі студентами Канади та Америки. З Торонто, в 1988 році перебував там діяльний серед студентської громади Торонто Марко Чума. У вересні місяці з Америки поїхав Юліан Китастих, який дає лекції гри на бандурі, там де є групи бандуристів.

Що ж таке кольонія в Бразилії? Як мені пояснювали тут, я не могла таки уявити, аж не поїхала там в лісі і гори... На свої власні очі побачила кольонію, одну, другу, третю... Кольонія це є село, але цілком не подібне до села в Україні. Біднесенькі дерев'яні хатки, розташовані далеко одна від одної, інколи 5-7-10 кілометрів за горбками в лісі, деякі це просто будки без вікон, або дірки замість вікон. Побільшості немає електрики, немає води в хаті, і люди без лікарської опіки. Під'їхали ми автом недалеко кольонії, йде бабуся по дорозі. Питаємо: „Скажіть бабуся, де тут скрутити, щоби побачити, як живуть бідні, а де є заможні українці. Скільки тут є родин наших? „Тут, в Гонсалвес Жуніор є коло 120 родин нас і всі ми бідні“ — каже бабуся. Заїхали дорогою попід церкву, стали, ходимо роздивляємо, ідемо до хаток, розпитуємо про все... Отже, багато дітей працює на полі довгі години з батьками. Державна початкова три річна школа не обов'язкова (португальською мовою). Переважно люди в кольоніях безграмотні. В деяких кольоніях ми

Хата Іванни Якубів у кольонії Жангада до Сул-Парана

Подібна хата українських поселенців в Парані

знайшли і були присутні в українських суботніх школах, де вчать хто може початкової української мови, колядки. Н. пр. в ЖАНГАДА ДО СУЛ кольонії було 10 дітей, вчить їх дівчина, яка від батьків навчилася української мови там же в кольонії. Було там дві українські читанки, видані в Канаді, хтось надіслав в пакунку з оджею. Належитьсь подяка людям, які подумали, що крім одержі, треба в пакунок вкласти буквар, читанку, казочки, дерев'яні писанки. Пошта Бразилії доставляє дуже добре на кольонії, все, що ми надсилаємо.

З нашою допомогою, з Канади, Америки пакунками, кольонія відживає, і школа з 10-ти учнів має вже 26 учнів. В кольонії блиснула надія, що хтось знає про них забутих світом. Як знаємо, життя в країнах третього світу, куди належить Бразилія є дуже тяжке, все коштує багато, а заробляють дуже мало. Кольонії є, ізольовані від інших поселень, покоління не бачили міста. Одне — бути туристом і бачити найцікавіше в безпеці, а друге — поїхати у віддалені кольонії, де серце стисне від болю, про забутих чудових дітей з українських поселень, де кожен з нас може дати хоч малу допомогу.

Тетяна Романишин

Подаю адресу Фондації створеної у Бразилії на яку можна висилати все, що бажаєте:

Fundacao Ucrainiano-Brasileira
Caixa Postal 8221 — CEP 80001
Al. Augusto Stelfeld, 799 — CEP 80410
Curitiba, Parana
Brasil

ДУМКАМИ

В РИМІ

Кожен українець знає, що минулого року Україна мала 1000-річчя Християнства. Багато було про це вже написано в пресі. А я хочу поділитися своїми переживаннями і думками про цю велику подію, якої я була співучасником. Я була на святкуваннях у Німеччині, Римі, Люрді і також тут в ЗСА. Багато побачила і навчилася. Найбільше зворушливим для мене було святкування у Римі.

Серед старого Риму в найгорячіші дні літа, з'їхалися українці з усіх сторін світу, щоб відзначити 1000-річчя Християнства. Першого дня усі зустрілися біля св. Софії, нашої католицької української церкви. Цей день був призначений українській молоді. Були пластуни і сумівці із усіх сторін світу з усіх країн нашого поселення у своїх одностроях. Були також інші організації, що приїхали з різних сторін спеціальними турами на ці святкування. Члени групи „Стежками Батьків по Європі” під проводом проф. П. Гоя були у вишивках. Гарно було, що всі зі собою говорили без найменшого трудно українською мовою, ніхто не кричав „я пластун”, чи „я, сумівець”, а всіх нас лучило наше

українство і наша мова. Пам'ятайте, що італієць не вміє по американськи, але українець з Італії вміє українську мову. На усіх святкуваннях ми говорили виключно по українськи бо так мусіли і так хотіли. Але поправилася наша мова!

Всі були горді, що вони українці і християни. Дуже цікаво було говорити з різними людьми і послухати як інші українці живуть та притримуються української громади, культури, звичаїв.

О год. 9:00 рано Папа Іван Павло II прибув до св. Софії. Відправлено Молебень до Пресвятої Богородиці, а Папа промовив до нас по українськи. В проповіді він між іншим сказав, щоб ми все трималися разом, як українці і не тратили надії, що колись Україна буде ще вільна. Увечорі відбувся Молебень до св. Володимира, як доказ нашої духовної єдності з мученицькою Церквою в Україні. Відтак ми пішли процесією до площі св. Петра. Молодь — пластуни і сумівці несли смолокипи, а старші прочани — свічки. Це чудово виглядало. На кінець усі зійшлися і створили живий великий хрест. Залунав спів „Боже, вислухай благання”. Уявіть собі десять тисяч людей з'єднані в одне у молитві й пісні! Коли скінчилася молитва очі

всіх звернулися до малого балькону, де появилася чудове сине світло і вийшов з простертими руками Папа Іван Павло II та поблагословив усіх присутніх українців і тих, що лише думками могли там бути.

Я не легко зворушуюся такими речами, але в мене як і в багато моїх друзів показалися сльози на очах. Цього моменту я ніколи не забуду!

Другого дня, у неділю відбулася Божественна Літургія в українському обряді в базиліці св. Петра. Відслужив її Папа разом з українськими Ієрархами. Хоча відправа тривала майже чотири години, мені здавалося, що минула лише година. Хори співали чудово, а настрої панував виїмково набожний. Увечір відбувся Ювілейний концерт.

Може вам це все видається нудним — не цікавим. Я також колись так думала про такі „імпрези”. Треба було мене силовати на них іти. Знаю тепер інакше. Я була захоплена чимось величнійшим і більше патріотичним. Я не є багато старша за вас і так само люблю бавитися, як ви. Але є час на забаву і на більше серйозні речі. Найважливіше зрозуміти хто ви є і чому ви то робите. Як вам кажуть іти на якусь маніфестацію чи демонстрацію чи відправу не ідіть з упередженням і

під примусом. Подумайте чому наша громада це робить. Раді ідіть на науку українознавства. Будьте охочі сприйняти все а тоді знайдете нові зацікавлення і у них самовдоволення. Пам'ятайте — більшість ваших приятелів і ціла ваша родина це — українці. Найприємніші спомини вашого життя є зв'язані з чимось українським. Наші батьки не будуть нам все казати, що маємо робити — ми мусимо самі показати у дечому ініціативу. Спробуйте це при найближчій нагоді — а будете приємно заскочені!

ст. пл. Христя Гной, Спартанка

Евген Сверстюк

Далека, самотня й далека,
У цілому світі одна,
дні й ночі, у студінь і спеку
до мене летить вона.
Рідна, як пісня з колиски,
тиха, як свято волинське.
Готова завжди до страждання
до горя, до болю і втрат,
вона віддала б останнє
й терпіла сама стократ,
щоб доля мене ласкала,
щоб лихо мене минало.
Але у безсонні ночі,
як ноги й руки гудуть,
гнітять її сні пророчі

МАТИ

про тернями вкриті путь.
Що я не такий, як люди,
і щастя мені не буде.
Навколішки в тихій молитві,
як страдниця і як свята,
благає вона захистити
і небо мені пригорта.
А потім свої скорботи
топить у вічній роботі.
Розгойдані темні хвилі
лягають в тюремні сні
і носять уламки милі.
То образ її між них
чи тільки страждання безкрає?
Я знаю: любов не вмирає.

КУРІННИЙ ТАБІР

Курінний табір 6-го Куреня УПУ-ок ім. Марка Вовчка в Чикаго, відбувся від 3-го до 14-го серпня 1988 р. на площі СУМА в Барабу, Вісконсін. Табір називався „Олімпіада Християнства”. Коменданткою була ст. пл. Арета Гладка, Спартанка, бунчужною ст. пл. Туня Гаст, а писарем пл. розв. Дарка Ганкевич. Булава складалася із пл. розв. Ади Пігут, пл. розв. Моніки Пігут, пл. розв. Тамари Данилюк, пл. розв. Тані Ожги, пл. розв. Андрей Матвійшин, пл. уч. Тамари Ганкевич і ст. пл. Марти Кокорудз. В таборі перебували також пл. сен. Муня Кульчицька, зв'язкова 6-го куреня і пл. сен. Люба Климкович — кошова. Пл. розв. Софійка Климкович провадила зайняття з картографії а ст. пл. Тереса Куріца, Спартанка, загостила до табору, щоб перевести вмілість ВФВ. Разом на таборі було 26 учасниць. Табір був розділений на три гуртки: „Лисиці”, „Червона Рута” і „Лилики”.

В часі табору поодинокі гуртки підготовлялися до проб, а це „Червона Рута” і „Лилики” до першої, а „Лисиці” до другої. Юначки здали багато вмілостей. Між ними були і піонірка, табірництво, астрономія, мандрівництво, картографія, перша поміч, спортові ігри. „Лисиці” і „Червона Рута” здали вмілість ВФВ, а деякі вмілість малярства.

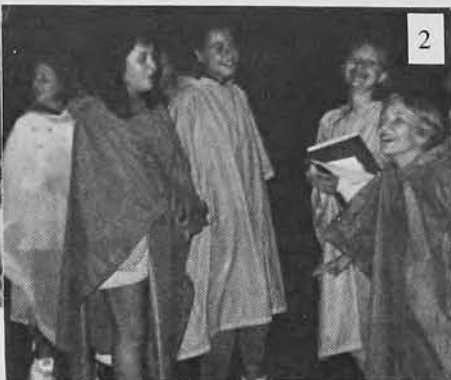
На таборі були різні невідгоди і пригоди, як н.пр. що було багато комарів і мух, довгі гутірки, велика спека, чверть милі ходу до кухні, сусідство коров та різних інших звірів, сильні дощі. Були однак і великі вигоди: басейн, добра їжа, туші кожного дня, приємні веселі ватри, дуже добра команда і булава і близькі товаришки. Юначки добре зжилися. Всі

співали, разом будували браму, пліт і машт, разом видали газетку, і гарно забавлялися на вечірках.

Юначки пережили багато радісних моментів. Між ними були іменування членок гуртка „Червона Рута” на учасниць, відвідини батьків, вечірки, змаги, ватри і прогулька. Були також сумні хвилини: від'їзд батьків, стійка, алярми, прощальна ватра і закінчення табору. Юначки знають, що спогади веселі і сумні, приємні і неприємні залишаться з цього табору, як з інших на довгі роки.

НА СВІТЛИНАХ З ТАБОРУ

- 1) Пл. роз. Іванка Гаєцька
- 2) Спів в дощі
- 3) Пл. роз. Таня Ричардсон, пл. прих. Віктуся Маркел, Ліліяна Мінкович, Ляриса Кулеківська.
- 4) Пл. уч. Таїса Горалевська, Христя Яцків, Яра Боднарук
- 5) Гурток Лилики
- 6) Пл. роз. Дарка Ганкевич
- 7) Пл. роз. Лада Смик
- 8) Пл. прих. Віктуся Маркел
- 9) Пл. роз. Таня Ричардсон
- 10) Гурток Червона Рута
- 11) Пл. роз. Оксана Саєвич
- 12) Пл. прих. Ліля Калін і Ляриса Пик
- 13) Пл. роз. Тамара Данилюк
- 14) Пл. прих. Ліля Мінкович і Ляриса Куликівська
- 15) В автобусі
- 16) Пл. роз. Катруся Голян
- 17) Пл. роз. Соня Данилюк
- 18) Пл. роз. Тая Скуб'як і пл. роз. Катруся Голян

УКРАЇНЦІ В АВСТРІЇ І ЕСПАНІЇ

Першим записаним в історії українцем, що осів на постійно в столиці Австрії — Відні був Юрій, Франц Кульчицький (1640-94) уроджений в Кульчицях Шляхоцьких біля Самбора. Він відчинив у Відні першу каварню, де продавав каву, що її знайшли у турецькому таборі, після побіди християнських військ над Турками в битві недалеко Відня. У цій битві брали участь козацькі частини під булавою польського короля Яна Собеского і саме між тими козаками був і Кульчицький.

У 18-ому і на початку 19-го століття, коли після розбору Польщі багато земель заселених українцями дісталось під австрійське панування, до Відня почали приїздити як урядовці, військовики, студенти та члени домашньої прислуги, українці і деякі із них осідали тут на постійний побут. Однак всі вони засимілювалися і тепер важко навіть знайти їхніх нащадків — хіба після призвищ. Одиноким залишком цих часів є побудована у 1775 році церква св. ВМ. Варвари, при котрій вже у 1784 р. була створена греко-католицька парохія.

В часі Першої світової війни багато українців які у війні перебували у Відні та довкіллі не залишилося жити тут на постійно.

Сьогодні живе у Австрії не більше як 5.000 українців, а з них вже 80% народжені та виховані в Австрії. Ок. 2.000 живе у Відні, інші в більших містах, як Зальцбург (де були після Другої світової війни великі переселенчі табори) Лінц, Грац та Іннсбрук. Колись в Австрії студіювало багато українців тепер лише поодинокі особи і групка богословів у Богословській Академії в Іннсбруку.

Заснована давніми роками при церкві св. Варвари у Відні Духовна Семинарія була відтак перенесена до Львова.

Відома Віденська Опера

Пластуни на відвідині Зальцбургу, Австрія

При церкві св. Варвари, якої парохом є тепер о. мітрат д-р А. Остгайм-Дзерович існує знаний по широкому світі знаменитий церковний хор під диригентурою композитора і музиканта проф. Андрія Гнатишина. Активне при церкві є також церковне Братство засноване ще у 1862 році.

Незвичайно активно працює в Австрії Союз Українських Філателістів, якого основник є журналіст і пластун Борис Ямінський, що довгими роками дописує до „Юнака”.

Існує Українська Координаційна Рада Українських Організацій Австрії, а у Відні працює тепер живо Українське Центральне Допомогове Об'єднання під проводом голови д-ра Сергія Накловича, яке опікується новою хвилею біженців-українців, що хочуть дістатися на постійно до Америки, в першу чергу з Польщі. Вони перебувають в переселенчих таборах у Відні і в околиці, та потребують матеріальної допомоги і „визовів” на виїзд.

Церква св. ВМ. Варвари

Гробовець Основника Пласту д-р О. Тисовського на цвинтарі у Відні

Столиця Іспанії — Мадрид (картка переслана „Юнакові” ще в 1979 р. групою старших пластунів Нью Йорку)

Хоча кожного року велика кількість українців відвідує Австрію а зокрема Відень, немає тісних зв'язків із постійними мешканцями-українцями. Для пластунів Відень тим важний, що там похований Основоположник Пласту д-р Олександр Тисовський.

В Іспанії українців живе дуже мало, тепер ок. 150 осіб. Деякі поселилися там після цивільної війни 1936-39, служили у війську по стороні генерала Франка. Після Другої Світової війни ок. 40 студентів студіювало в Мадриді. Ними опікувалося добродійне Товариство Католицького Університету. Деякі з них залишилися одружившись з еспанками. Більшість однак переїхала до Німеччини і до Північної Америки.

Подруга Наталка

ПРОСИМО СПРАВИТИ!!!

В числі „Юнака” за січень 1989 року появилася на обкладинці Різдвяна картка із поясненням, що вона була виконана Валіком Морозом.

Валентин Мороз мол. просить справити, що хоча він цю картку оформив, сама графіка є виконана художником В. Ф. Годованим на Україні в 1960-их роках.

Читачів „Юнака” просимо о вибачення за неточну інформацію.

Редакція

БАТЬКАМ ЗАБОРОНЕНО!

„Що я робив/ла на своїх літніх вакаціях?“ — Звучить вам це питання знайоме? Рік за роком ви мрієте, фантазуєте, щоб ваш осінній звіт звучав цікавий.

Цього літа зможете сміло написати справді оригінальний твір про вашу подорож на пластовий табір.

Уявіть собі три соняшні тижні на „Вовчий Тропі“ де зможете більше навчитися про табірництво, природознавство, піонірку та інші цікаві речі із багатогранної програми у вишкільних юнацьких таборах.

Ще вам мало? Поїдьте тоді на „Писаний Камінь“ на ще два тижні, з куренем УСП-ів „Червона Калина“ на Спортивно-Вишкільний табір. Це один із більше популярних таборів: інструктори/ки пристійні, їжа все смачна, а до того уявіть собі — цілий день спортові гри і купіль. Але поважно: на цьому таборі можна поліпшити себе в кожній ділянці спорту у практиці і в техніці, як ось наприклад, у плаванні, кошиківці, в бігах та взагалі у легкій атлетиці, в копаному м'ячі, у відбиванні та в метавці. Впродовж тих двох тижнів маєте заповнене що втратите бодай кілька фунтів і що ваші м'язи стануть більше вироблені.

А може вам імпонує виїхати на острів? Може ще краща ідея була б поїхати на острів з Чорноморцем? Ця мрія може сповнитися, як поїдете на Морський табір. Тут зможете стати експертами у водних спортах. цілий день будете у воді і на острові. Програма включає плавання під водою, їзду

канойками, водне лещетарство, вітрильництво та водну безпеку. Тут також можна вивчити всі слова до пісні „Хочу стати Чорноморцем“...

Коли хочете закінчити таборування вже перед місяцем липнем, маєте до вибору різні вишколи. „Лісова Школа“ і „Школа Булавних“ — є більше знані.

В „Лісовій Школі“ зможете справді жити серед природи, два тижні у лісі, коло річки, де ніхто вас не найде. Після цього табору гарантуємо, що ви ніколи не загубитеся, бо ваша вмільсть орудування компасом буде знаменита. Ваше відношення з батьками зовсім поправиться, коли вони почують, як гарно ви після того вишколу говорите по українськи. Відтепер ви зможете їхати на табори, як члени булав чи інструктори, командувати молодшими юнаками та без кари виходити з табору після нічної тиші!

Все, що подано вище торкається також „Школи Булавних“ і її учасниць. Будете лише, що дня вбирати спіднички, більше співати та смачніше їсти. Ваше волосся вам подякує, що ви залишили його в спокої на два тижні, без електричних сушарок і рольок, а мисте його лише у свіжій, холодній, гірській воді.

Тут згадано лише деякі табори що маєте до вибору на це літо. В усіх таборах ви зможете зустріти юнаків і юначок з різних сторін, виправити вашу українську мову, та практикувати справжнє пластування, яке найкраще відбувається у природі, а не у станичних домівках.

Отже не проминіть цієї нагоди цього літа!

ОСТАННЯ ГАРАНТІЯ: чим більше ви їздите на пластові табори, тим більше полюбите ваше життя в Пласті!

ст. пл. Віра Чума, Спартанка

Подаємо список таборів, що відбудуться цього літа на терені ЗСА, він напевно не повний, бо до дня друку травневого числа не було ще усіх інформацій. Тому просимо сконтактуватися з вашим станичним референтом таборів або станичним/станичною для дальших інформацій.

24 червня — 7 липня 1989 р.:

„Вовча Тропа“ — Вишкіл новацьких виховників, Гантер, НІ „Лісова Школа“ і „Школа Булавних“ — міжкрайовий вишкіл юнацьких булавних

30 червня — 3 липня:

„Вовча Тропа“ — Вишкіл зв'язкових

1 липня — 7 липня:

„Вовча Тропа“ — Вишкіл для юнацьких виховників

4 липня — 7 липня:

„Вовча Тропа“ — Новацький Злет

8 липня — 29 липня:

Юнацькі виховно-вишкільні табори на усіх пластових оселях, а це „Вовча Тропа“, „Новий Сокіл“, „Писаний Камінь“.

8 липня — 23 липня:

„Вовча Тропа“ — КВТ — Табір для розвідувачів/ок підготовка до III-ої проби

29 липня — 12 серпня:

„Писаний Камінь“ — Спортивно-Вишкільний Табір СВТ

29 липня — ? серпня:

Морський табір (місце буде подане)

Серпень:

Двотижневі „Мандрівні Стежки Культури“ до Югославії. Призначені для УСП-ів і УСП-ок із закінченням 17 роком життя.

СВЯЩЕНО ВЕЧНИ

СД

ГАДИ З МИНУЛИХ РОКІВ НІКОЛИ
НЕ ЗАБУВАЮТЬСЯ

1986

СПАРТАНКИ ВЛАШТУВАЛИ АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

Членки куреня „Спартанки” з Нью Йорку та Нью Джерзі зорганізували в дні 10-го грудня 1988 року вдалий „Андріївський Вечір” для юнацтва із Ньюарку, Нью Йорку, Пассейку і Нью Гейвену. Вечір відбувся в Пластовій Станиці у Пассейку та зібрав велику кількість юнацтва, яким „Спартанки” ворожили та виводили усі традиційні народні звичаї, як це бачимо на залучених світлинах.

ХРОНІКА ГУРТКА „ПІВНІЧНІ МРІЇ”

4-го Куреня УПЮ-ок ім. Лесі Українки в Торонто за 1988 рік

Курінний табір на „Пластовій Січі”

Взявши до уваги, що він відбувався в часі великої спеки, всі хворіли на ліво і на право, звірі нам входили ніччю до шатер і до їжі, дівчата ночами не спали, днями нарікали, гості до нас заходили, ми здавали вмілості, запрошували хлопців, кості ламали і загально добре забавлялися, табір не так зле вийшов, як ми всі сподівалися і як всі кажуть.

пл. уч. Лада Даревич

На таборі на „Пластовій Січі”

Курінна прогулянка на роверах з табору

Одного ранку, кілька дівчат із кількох хлопцями виїхали з „Пластової Січі” на роверову прогулянку. Цілий день ми їздили, сміялися, жартували, співали, переганялися одна з одною і вкінці страшенно втомилися.

Все ж таки всі ми гарно бавилися і того ніколи не забудемо.

пл. уч. Наталка Івасиків

Учасниці Орликіяди 88 із гуртка „Північні мрії”

Юнаки з Торонта — учасники Орликіяди 88

Їзда до Нью Йорку

Англійська пословиця каже: „Їзда це половина задоволення”. 4-ий курінь юначок з Торонто своєю їздою на 27-му Орликіяду мусів би з цією пословицею погодитися.

Ми були втиснені разом шість (чи більше?) годин в малім вантажнику і навіть не мали привілею бути разом з 15-им куренем юнаків.

Наша подорож минула досить скоро. Допомогли ті тасьми, які взяли зі собою деякі юначки.

Хоча наша „дівоча” подорож перейшла спокійно, наша „мішана” подорож була трохи більш зрозуміло — жвава. Нам дозволено перейти в другий вантажник. Ми мали багато про що говорити — про агресивну хлоп’ячу перемогу „американців”, про нових знайомих і про події на дозвіллі.

Я певна, що ми мали найдовшу прогулянку, але також найдовшу забаву.

Оксана Джонз

Орликіяда 88

Гурток із 4-го куреня УПЮ-ок ім. Лесі Українки „Північні мрії” мав нагоду поїхати на Орликіяду, що відбувалася на „Союзівці” біля Нью Йорку. Темою Орликіяди було 1000-річчя Християнства в Україні. Я думаю, що наш експонат був прекрасний. Княгиня Ольга і князь Володимир були в центрі нашого експонату, над яким всі дуже тяжко працювали.

Сценічна точка була про Івана Вишенського та його подорож на Афонську гору. Ми старалися поводитися якнайкраще та завжди були в повному однострою.

Ми були задоволені, що здобули 3-тє місце. На другий рік ми спробуємо здобути перше місце.

пл. розв. Таня Соханівська

Кімната ч.7

Коли ми приїхали на „Союзівку” на Орликіяду, ми були дуже схвильовані і хотіли побачити наших товаришів зі ЗСА. Ми пішли до головного будинку, щоб довідатися де ми маємо ночувати. Нас приділили до будинку „Ужгород”. Кімнати всередині були прекрасні і дуже чисті. Нам дуже подобалася наша кімната, і ми завжди ранком були виспані.

Кімната ч. 7: на другий рік, ми здобудемо тебе знову!

пл. розв. Таня Медвідська

Наше добре діло

Після Орликіяди наш гурток рішив зробити добре діло. Ми післали усіх тих юначок, що були на Орликіяді до старечого дому св. Димитрія. Ми хотіли там представити нашу сценку про Івана Вишенського, за яку ми дістали третє місце на Орликіяді.

Все було добре і впорядку аж одна із нас почала сміятися. Ніхто не знав чому, навіть не Таня. Але її сміх мав вплив на всіх інших. Незадовго усі почали сміятися і не могли стриматися. На жаль наша сценка мала бути серйозна...

На щастя сеньйори розуміли, що часом такі речі можуть статися і нам подякували, що ми їх відвідали.

пл. розв. Меля Мельник

Відбиванковий турнір '88

Ми думаємо, що 4-ий курінь УПЮ-ок це найкращий пластовий курінь. Це можна доказати тим, що ми виграли:

1. Перше місце (разом із юнаками з 25-го куреня) у Відбиванковому турнірі '88, що його організував 3-ий курінь.
2. Перше місце на Першому Фестивалі Фільмів '88
3. Третє місце на 27-ій Орликіяді '88

4-ий курінь має курінний дух, займається пластовими, спортовими і науковими заняттями. Нам подобається змагатися. Чуємо задоволення, коли ми виграємо чи то перше чи третє місце. Але якщо не виграємо (а це рідко трапляється) ми також задоволені, бо знаємо, що ми старалися якнайкраще уміли.

пл. розв. Оксана Липовецька
курінна

Мої перші враження в Канаді

Я приїхала до Канади 17-го листопада 1987 року. Перші враження з Канади були дуже сильні. Все виглядало інакше, як я собі уявляла. Інші краєвиди, інші люди, інша мова, якої я зовсім не розуміла. Мені було тяжко привикнути до нового оточення і я почувалась гейби загублена. Але помало почала привикати, а як пішла до школи то почала багато краще почуватися і все мені почало дуже подобатися та я стала дуже задоволена, так, що я б вже ніколи не вернулася до Польщі.

Я тепер дуже задоволена і дуже мені тут подобається. Я пізнала багато українців і почала дуже добре і свobodно почуватися.

Такі це мої перші враження з Канади.

Рената Бінік
(вступила до Пласту і до гуртка
„Північні мрії” в 1989 р.)

Учасники Орликіяди з Канади

ЧИ ВИ ЗНАЙДЕТЕ?

Х	О	С	К	Ї	І	Р	Б	О	І	В	О	Н	Р	Д	И	І
М	Р	К	Р	І	Ц	Н	А	М	Е	Р	Г	И	С	К	Н	Л
Е	Л	Е	В	О	Р	К	У	Л	Я	Н	К	Л	Н	И	І	И
Л	И	Р	С	А	О	С	П	А	Р	А	Н	А	Г	С	Х	В
Ь	К	Е	И	Т	М	О	С	І	Л	О	Т	Я	О	О	О	Х
Н	А	И	Х	І	О	К	І	Р	Е	Р	Н	В	Л	В	Л	І
И	П	Т	Р	Ц	Н	Н	У	А	А	К	І	О	К	О	И	К
Ч	С	Р	Е	В	Р	Б	О	П	Л	М	П	У	И	Н	М	Ь
Е	І	О	В	І	О	Р	С	С	А	О	Л	А	К	У	И	С
Н	И	Ч	И	К	Ч	А	Н	В	Т	Я	І	Ш	Н	А	Т	Р
К	Н	І	Р	И	Н	І	К	Р	К	І	Г	Л	И	Н	А	О
И	А	В	У	Л	М	И	О	И	Л	Р	Е	Р	В	О	Р	М
У	М	О	Б	Р	О	Ч	Е	Р	В	А	Е	П	О	Л	Б	О
Ш	О	С	Т	О	К	Р	И	Л	І	П	Л	У	Х	Я	О	Н
О	Р	І	Ї	Н	О	І	Ж	Е	Т	С	І	Ш	Р	Е	П	Р
С	І	Л	Б	Е	Р	Г	О	С	Ь	К	Л	У	Е	Н	И	О
Т	С	І	Р	А	Н	И	Л	А	К	А	Н	О	В	Р	Е	Ч

- 1) БУРЛАКИ
- 2) БУРИВЕРХИ
- 3) ВЕРХОВИНКИ
- 4) ВОВКУЛАКИ
- 5) ГРЕБЛІ
- 6) КНЯГИНІ
- 7) ЛІСОВІ МАВКИ
- 8) ЛІСОВІ ЧОРТИ
- 9) НОВІ ОБРІЇ
- 10) ОРЛИКІВЦІ
- 11) ПЕРШІ СТЕЖІ
- 12) ПОБРАТИМИ
- 13) СІРОМАНЦІ
- 14) СПАРТАНКИ
- 15) ХМЕЛЬНИЧЕНКИ
- 16) ХРЕСТОНОСЦІ
- 17) ЧЕРВОНА КАЛИНА
- 18) ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ
- 19) ЧОРНОМОРЦІ
- 20) ЧОРТОПОЛОХИ
- 21) ШОСТОКРИЛІ

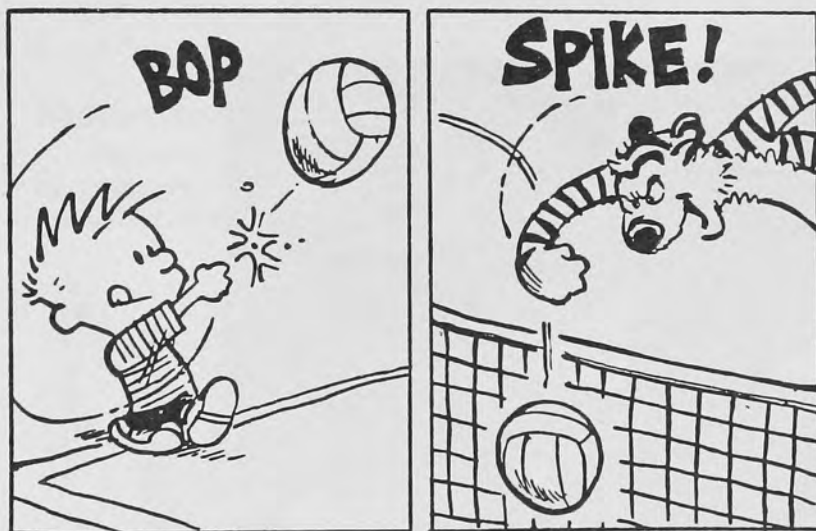
В цьому замішанні можете знайти назви куренів УСП.
Ці назви ідуть назад, вперед або поперечно.

Членки куреня УСП-ок „Спартанки” із ЗСА помагають у переведенні Свята Весни в Канаді 1988 р.

На Відбиванковому турнірі

Якщо ти юначе не був ще на
„Вечірці Хмелів” у Вайлдвуді
то ти ще не був на добрій забаві.

26 серпня 1989 р.

V.F.W. Hall
Pacific Ave. at Spicer
Wildwood, New Jersey

27-ий кур. УСП-ів
„Хмельниченки”

ЩО: 4-та річниця Відбиванкового Турніру
ХТО: 14-ий Курінь УСП-ок „СПАРТАНКИ”
ДЕ: Wildwood Crest, N.J. USA
КОЛИ: 26-го серпня 1989 року

Надіємося, що до турніру стане багато дружин тому
просимо зголошуватися якнайскоріше!
Запрошуємо до участі юнацтво!!!
Зголошуватися до: Христі Гной

354 S. Parkway
Clifton, NJ 07014
Тел. (201) 773-6048

ПІДГОТОВКА ДО
СВЯТА ВЕСНИ!

КУРІНИЙ ПРАПОР?

ТАБІРНИЦТВО

ТЕРЕНОВА
ГРА

ВЕЧІРКА
„МИ Є „КУЛ”

ВЕЧЕР'Я

ЗДОБУЛИ
ПЕРШЕ
МІСЦЕ!

НОВА КНИЖКА ГАННИ ЧЕРІНЬ

(Українські діти. Оповідання. 70 стор.)

Ганна Черінь — одна з найпрацьовитіших наших авторок по цей бік „греблі”. Її перша збірка поезій „Crescendo” вийшла ще в 1949-му році в Зах. Німеччині. З того часу було надруковано її 14 книжок. До ґрунтовніших належать такі, як великий збірник „Чорнозем” (1962), дорожні нариси чи репортажі „Їдьмо зі мною” (1965), „Хитра макітра” — збірник гумору й сатири, „Поїзд щастя” — оперета на дві дії, віршований роман „Слова” та інші.

Із тих 14 книжок п’ять розраховані на дітей. Тепер перед нами 15-та книжка Ганни Черінь „Українські діти”. Це збірник пригодницько-виховних оповідань, розрахованих на дітей середнього віку — від 8 до 12 років. Серед 14 оповідань, написаних популярною добірною мовою, з гарними кольоровими малюнками, бачимо різноманітну тематику: тут і опов. „Незвичайний квартирант” — про любов Шевченка до дітей. За об’єкт авторка взяла спогад про Т. Шевченка М. Чалого, сучасника Шевченка, який свого часу видав троє видань спогадів про поета. Це епізод, коли Шевченко, будучи в Києві, зупинився на два тижні на околиці, що зветься Приварок або Приорка, де він заприятелював з дітьми.

У збірочці є й цікаве оповідання про різні планети та про можливість чи неможливість життя на них. Але оповідання написане цікаво, популярно, так що кожна дитина, що вже вільніше читає, захопиться ним, довідається багато цікавого.

У дальших коротких творах мандрівка до лісу, де випадково зустрілися із ведмедем, налякалися, але він виявився свійським, з зоопарку. Деякі оповідання

з життя і пригод школярів. У творі „А хто ти?” авторка розповідає, як у школі, в Америці, навчається багато учнів різних національностей. Кожен гордиться, що він мадяр, чи поляк, чи німець, а один хлопець, українець, чомусь не хотів говорити, хто він, то його прозвали „Майк — ніхто”. Це вплинуло на нього, і він задумався, як реабілітувати себе, щоб не бути ніким.

Оповідання „Найкраща квітка — помідор” навчає дітей до праці на городі та в квітнику. В цьому творі розповідається, як мама дала дочці на вибір низку розсади квітів, серед яких був і помідор. Вибравши одну з рослин, Надійка посадила й пильнувала щодня. Квітка швидко росла й міцніла, ростом перевищивши саму Надійку. Раділа дівчинка, що квітка гарно зацвіла, а скоро після того вона, вбігши в хату, радісно гукнула:

— Тату! Мамо! На моїй квіточці яблучка ростуть! Такі маленькі, зелені і так багато-багато!

Мама й тато засміялися й пояснили дитині, що то не яблучка, а помідори, а до того це виткі помідори, що в’ються вгору на тичку. І Надійка рада була, що сама виростила такий великий помідор.

Цю книжку видала Комісія Шкільництва при Комітеті Українців Канади, зробивши цим самим гарний подарунок для дітей. Книжка легко читається, написана з дотепами, має виховне значення, добре ілюстрована. Обкладинка та малюнки М. Михалевича.

Дм. Чуб

УВАГА! ЧИТАЧІ „ЮНАКА” УВАГА!

Чи знаєте добре, як написати в українській мові листа з побажаннями на уродини, з нагоди свят, вінчання чи народин дитини?

Чи знаєте як написати подяку, запрошення або вислови співчуття? Якщо ні — то замовте собі книжечку О-КИ п.н. „Пишемо листи”. Ціна книжечки — 5 ам. дол. з пересилкою 6 ам. дол.

Замовляти можна на адресу редакторки „Юнака”, яку найдете у кожному числі на другій стороні обкладинки.

УВАГА — Юнаки — Юначки — УВАГА

Пластовий Загін „Червона Калина” влаштовує

СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР СВТ

для юнаків і юначок
від 29 липня до 12 серпня 1989 р.
на оселі „ПИСАНИЙ КАМІНЬ”

В програмі:

Лучництво, руханка, стрільба, плавання
Легка атлетика: біги, стрибки, мети, стусан кулею
Гри: копаний мяч, відбиванка, кошівка, метавка

Число учасників обмежене до 70

По інформації звертатися до:

George Strutytsky
201 East 21st Street #15R
New York, NY 10010
(212) 477-3629

Nestor Nynka
67 Meadow Avenue
Franklin Park, NJ 08823
(201) 297-7053

Співаємо

КОРІННЯ

Слова Володимира Вихруша
Музика Владислава Толмачова

П'є моє коріння
Сік землі.
День лежить
На білому крилі.
Подих вітру
Схилює жита.
Пролітають
Втомлені літа.

Приспів:

З роду в рід
Кладе життя мости.
Без коріння
Саду не рости.
Без стремління
Човен не пливе.
Без коріння
Сохне все живе.

З нами у добрі
І у журбі
Материнські
Очі голубі,
Чарівлива пісня
Живить нас
І сумління
Сповідас час.

Приспів.

Є в садах
Мале моє село,
Є криниця —
Чисте джерело.
А коли вертаюся
З доріг,
Я цілую
Батьківський поріг.

Приспів

ТАНЕЦЬ — ЦЕ ЇЇ ЖИТТЯ

Цей заголовок статті, що появилася в „Гомоні України” з 18.1 цього року, відноситься до відомої у Пласті новачки, юначки, а також малярки, ілюстрації якої появлялись на сторінках „Готуйсь” і „Юнака”, дописувачки й члена юнацької театральної групи, яка часто виступала на сцені в Монреалі й гостила також у Торонті. Останніми роками ми втратили з нею контакт. Аж ось багато інформації про Меланіні успіхи у балеті. Її балетний виступ у Торонті був уже 1983 року під час „Українського Дня Спадщини” у картині персонажів перед і післяхристиянської України. Звернула на себе увагу публіки елястичними рухами і граціозністю танку. Її пророкували успіхи її вчителі. І Меланя мала ті успіхи — у відомій у Монреалі „Еколь супер’ер де данс” дістала нагороди й дві стипендії для навчання у звісній Школі Красного Мистецтва у Бенф.

Та сталося непередбачене. На третьому році студій вона мала проблему з ногою і хоч дістала диплом зі школи, але танцювати не змогла. Використовувала тоді свій час на літературу, музику, малярство і спів, вступила до „Актор’с Студіо” вивчати драму, спів та мистецтво фільмування. І це допомогло їй набути вмільсть фільмування і комерційної реклами. Та задоволення в тому не було. Її бажання бути на сцені перемогло й дало силу й снагу вправами відзискати попередній стан вправності ноги.

Меланю бачимо у „Клясичному Балеті Монреалю” у головних ролях під проводом відомого хореографа Соні Вартаміан у постановках на сцені балетної компанії славного „Пляс дез Арт”. Вона в травні 1988 року, виступивши в чотирьох (на всіх 5!) виставах здобула в англомовних і франкомовних часописах Монреалю вирізнєння за „дуже гарний стиль, талановитість у винятковій елегантності рухів”, прорікають нашій Мелані велику майбутність.

Любов до балету Мелані впливає за її замилювання до мистецтва з дитинства, її всестороннього обдарування відчувати красу, потребу її плекання довгогодинними вправами у випадку балету та з переживання тієї нагороди, яку вона переживає, коли публіка сприймає емоційно

мову її рухів, відчуття змісту тих рухів. Любов до мистецтва зростала в Мелані разом із загальною освітою, про яку дбали її батьки — самі також любителі мистецтва — батько любитель літератури й творець поетичного слова в драматичних інсценізаціях, мати Ірина — пластова діячка й любитель народного мистецтва. У родині плекаються українські традиції, дбайливість батьків про те, щоб діти мали й українську освіту. Меланя закінчила дуже успішно курси українознавства, була активною у Пласті, таборувала, поруч з вивченням української хореографії, інтенсивно вчилася в балетних школах, виступала в „Копелії” і „Лискунику” в супроводі Квебекської і Монреальської симфонічних оркестр. Найбільше її виступів було в хореографічних сценах „Клясичного Балету Монреалю”, де плекають поєднання прецизности, граціозности і красу мови рухів.

Хай же танець Мелані буде для неї життям повним успіхів, виявів її вроджених талантів відчувати красу й нести це відчуття її і гармонії в широкі кола глядачів, любителів мистецтва.

Подала за „Гомоном України” Т.Г.
(автора не подано)

ПЛЯНУВАННЯ КІНОСТУДІЇ ІМ. ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

Славній кіностудії ім. О. Довженка в 1988 році минуло 60 років. В його минулому видатні майстри, зокрема такий майстер екрана й художнього слова, яким був сам О. Довженко, що вивів цю кіностудію на світову арену.

Та в останніх десятиліттях українське кіномистецтво втратило свій престиж, у його продукції не стало вартісних картин. А якщо вони з'являлися то тільки на те, щоб припинити їх появу. Такими фільмами були „Криниця для спраглих” Юрія Іллєнка, талановиті стрічки Кіри Муратової, що по багатьох роках шойно тепер стали відомими масовому глядачеві.

Тепер, коли можливо говорити правду, директор кіностудії імені О. Довженка Микола Машенко, почав свої плянування, взявши до уваги в першу чергу переважливу справу — творити фільми з українською мовою з метою, щоб вони будили інтерес до історії України, її культури і мистецтва. З цими плянами пов'язані великі труднощі. Першою з них є повернення українському кіноматографові його мистецький рівень, його джерельну свіжість. Створено на студії раду, яку очолив письменник і сценарист Іван Драч, а членами Стали відомі письменники й поети: Олесь Гончар, Дмитро Павличко, Борис Олійник, Костянтин Степанков, Ліна Костенко, Іван Дзюба і Микола Вінграновський.

Почалася продукція фільму п.н. „Хрест і любов” за історичним романом Раїси Іванченко „Нестор літописець”, Олег Фіалко зробив фільм „Бич Божий”, Ролан Сергієнко „Поріг”, його ж фільм „Дзвони Чорнобілля”. Темі — чорнобильська трагедія присвячують свої праці письменник Юрій Щербак і режисер Михайло Беліков. Фільм цей має вийти на екран вже в травні 1989 року.

Прагнення працівників відродити українське національне кіномистецтво дістало підтримку Центрального Комітету Компартії України і Ради Міністрів республіки. Уряд асигнував на потреби студійного господарства сімнадцять мільйонів карбованців і два — на будівництво житлового будинку для працівників.

Маючи на увазі ці установи і творчу молодь, створено об'єднання „Дебют” завданням якого є дбати про входження молоді на студії кіно.

Сам директор кіностудії М. Машенко спільно з І. Драчем, зустрівши передрук п'єси Миколи Куліша „Зона” у липневому журналі „Київ” за 1988, відразу „захворіли” цим твором. Відразу написали сценарій і почали виготовляти стрічку, бо твір Куліша ще в 1926 році передбачив трагедію України в роки сталінізму.

Стаття подає також обильні інформації про налагоджування міжнародних зв'язків українських кінематографістів. Була зустріч у ЗСА кіномистців

при праці над фільмом „Зброя Зевса” американців, українців, іспанців та індійців, відбулися успішні наради з корпораціями Ті-Бі-Ес і Сі-Ен-Ем. Плянують також зняти фільм „Марія Башкірцева” за романом Михайла Слабошницького.

У плянах кіностудії Довженка є твори Миколи Хвильового, роман Олесь Гончара „Собор”, життя знаменитого гумориста Остапа Вишні, тобто має бути це роздум про трагічну долю гордої і чесної людини, що стільки зазнала сталінського беззаконня у трагічні часи застою.

Незадовго почнеться праця над багатосерійними фільмами „Тарас Шевченко” і „Іван Франко”. Ці фільми мають вперше показати у центральному телебаченні українською мовою. Є в пляні фільми й про інших велетнів української літератури — про Лесю Українку, Ольгу Кобилянську, Василя Стефаника, Миколу Гоголя, Марка Вовчка.

Новини ці взяли ми з „Вісті з України” ч. 5 січень 1989, стаття п.н. „Такі важливі перші кроки”, що є подані у формі розмови між Миколою Машенком й Юрієм Валуєвим. Закінчує розмову М. Машенко такими словами (подає, що їх вже повторює) — „ми з нетерпінням чекаємо на прихід до нашої студії нового Довженка. Він нам — усьому українському кінематографу, конче потрібен”. Ствердження це — яке ж переконливе й радісне!...

Подала Уляна Пелех

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСФОНД „ЮНАКА”

що вплинули від 15 лютого
до 20 березня 1989 року

ЗСА:

\$525.00

— На прес-фонд „Юнака” склали: родина й приятелі „Замість квітів на могилу” св. п. д-ра Михайла Логазі, Сиракузи, Н.Й. Збірку перевів пл. сен. Юрій Ференцевич, Бурл. (Дивись „Замість квітів на могилу”).

50.00

— На прес-фонд „Юнака” — склали пл. сен. Ярослав Пришляк і пл. сен. Оля Чмола — члени І Куреня УПС ім. С. і О. Тисовських замість квітів на могилу пл. сен. Марії Мудрик, Торонто.

20.00

— склали на прес-фонд „Юнака” Нестор і Люба Козбури, Каліфорнія

10.00

— Роман і Лідія Процики склали на прес-фонд „Юнака”

Канада:

- 25.00 — І. Козак на пластову пресу замість квітів на могилу св. п. Дарії Бабиченко (Дивись „Замість квітів на могили”)
- 74.00 — даток п. Іванни Левицької на прес-фонд „Юнака” (кожного року!)
- 125.00 — На потреби Пластового Видавництва (Дивись: „Замість квітів на могили” св. п. Юлії Ковалів, св. п. Дарусі Бабиченко та пл. сен. Марії Мудрик). — даток Пластової Станиці Торонто.
- 1547.00 — Пожертви, що їх склали учасники похорону ст. пл. Одарки Маріянни Бабиченко, Торонто (Дивись „Замість квітів на могили”)
- 300.00 — На прес-фонд „Юнака” Філія Українського Національного Об'єднання в Монреалі з побажаннями найкращих успіхів у праці. Надіслав секретар М. Сукар
- 200.00 — На заклик пл. сен. Володимира Куліша склала Управа Станиці Братства бувших Вояків І-ої Української Дивізії УНАрмії, Монреаль разом з побажаннями успіхів у вихованні пластової молоді. Надіслав голова Станиці Богдан Маців.
- 50.00 — пожертвував Відділ Організації Українок Канади ім. О. Басараб, Монреаль на прес-фонд пластових журналів на заклик пл. сен. Володимира Кліша.

Бельгія:

- 26.00 — Пожертва на прес-фонд „Юнака” від пл. сен. о. Івана Кота, Черлеруа, як кожнорічний даток прес-фонд, і на дарункові передплати „Юнака”.
- \$2952.00 — Разом в тому \$605 американських і 2347 канадських

Дарункові передплати „Юнака”

Пл. сен. отець Іван Кіт, як і кожного року, пожертвував \$78.00 на 3 дарункові передплати для незаможних дітей.

Замість квітів на могилу**св. п. д-ра МИХАЙЛА ЛОГАЗИ**

склала родина і друзі: по \$100.00 — Роман Ференцевич, Христия і д-р Андрій Горчинські; по \$50.00 — Іванна і д-р Анастасій Горчинський, Наталка і д-р Юрій Горчинський; Ольга і Микола Зацухні, пл. сен. Марія Логаз, Ольга і Ігор Чмоли, Христина і Юрій Ференцевичі; \$25.00 Стефанія і д-р Роман Барановські, — разом \$525.00.

Замість квітів на могилу**св. п.****ст. пл. ОДАРКИ МАРІЯННИ БАБИЧЕНКО**

склали приятелі Родини й пластові подружки і друзі Дарусі — юнацької виховниці у Пластовій Станиці Торонто пожертви, призначені на видання збірки виховних матеріалів, присвяченій пам'яті незабутньої Дарусі.

\$75.00 — Люба і Яро Осмаки; по \$50.00: Остап Винницький, Ірина і Роман Вжесневські, О. Джиглей, І. і М. Мигалі, С. і В. Медвідські; по \$40.00: Г. і Т. Ринденки, Т. і М. Савранчуки, Н. і М. Терепенці; по \$30.00: О. і Б. Гулі, А. і М. Коси, Г. Мучічка; по \$25.00: Д. Бабій, Г. і П. Баєри, І. Гумінілович, А. і М. Джуглеї, Х. Желтвай-Ковальська, М. і Л. Перфецькі, В. Тимко, О. і Ю. Шанти, Ю. і І. Яворські, І. і Б. Яшеви; по \$20.00: Л. і Я. Базюки, В. і О. Біло, М. Бонк, М. і Е. Вашуки, І. і Е. Височанські, Е. Волошин, С. і Г. Галамаї, Б. і І. Велигорські, Р. і І. Грабовичі, М. і П. Волосевичі, Р. Дзерович, М. Ковальська, В. Короткий, О. Креховецька, С. і Н. Мартюки, Р. і Б. Мурашуки, А. Небожук, В. і Б. Олаги, О. Пальчук, М. Пеленська, С. Романець, Т. і М. Рудзкі, К. Стасів, Х. і З. Татарські, Н. і М. Терепенці, М. Теслевич, М. Хабурський, М. Хичій; \$12.00 — Н. Антошин; по \$10.00: А. Бардин, Т. Беднарська, В. Беднарський, С. Білик, І. Ганч, Т. Горохович, Родина Гусаківські, О. і Я. Гембатюки, С. і Б. Кохани, О. Зобнів, М. Калимон, Н. Комарницька, П. Луцька, М. Мігус, М. Петрук, М. Спольська, М. Стойкевич, Я. і О. Томкови, І. Цьонка. Разом — \$1547.00.

Замість квітів на могилу**св. п.****пл. сен. керівництва МАРІЇ МУДРИК**

склали пл. сен. Оля Чмола і пл. сен. Ярослав Пришляк, Бофало, ЗСА, як заслужений громадській і пластовій діячці та членові спільного матернього І Куреня УПС ім. О. і С. Тисовських, разом з висловами глибокого співчуття Родині \$50.00 на пресфонд „Юнака”.

Замість квітів на могилу**св. п.****ст. пл. ДАРІЇ БАБИЧЕНКО**

склала Ірина Козак зі щирими словами потіхи для її Батьків — наших дорогих приятелів, \$25.00 — на потреби Пластового Видавництва.

Замість квітів на могилу**св. п.****ЮЛІЇ КОВАЛІВ**

матері Ігоря Ковалева, довголітнього новацького виховника у Пластовій Станиці Торонто на різних постах;

пл. сен. МАРІЇ МУДРИК

визначної пластової і громадської діячки в Україні, Німеччині, Бразилії та в Пластовій Станиці Торонто в багатьох ділянках.

ст. пл. ОДАРКИ МАРІЯННИ БАБИЧЕНКО

члена УПН-ок, УПЮ-ок і УСП-ок та юнацької виховниці Пластової Станиці Торонто склала Старшина Пластової Станиці Торонто на потреби Пластового Видавництва \$125.00 — висловлюючи в імені всього Членства Станиці глибоке співчуття Родинам у їхньому горі.

Дирекція Пластового Видавництва, Редакції пластових журналів та їх Адміністрація сердечно дякують за пам'ять і зрозуміння для ваги пластової преси у виховній дії, її необхідності у плеканні української мови, а з тим і української духовності. Щире „дякуємо!” і від дітвори, юнацтва та старшого пластунства.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюроі

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є
Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Читайте і Передплачуйте

Пластові Журнали

„Готуйсь” і „Юнак”

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unite 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Відділ 247 Adelaide St. S.
London, Ontario
Tel.: 649-1671

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ СОКІЛ БДЖОЛА БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

**І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ
"САМОПОМІЧ"**

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 пол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 пол.

Щадіть, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням якогось напрямку", —
наже Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

- * Купівля і продаж нерухомостей
- * Оцінка (валюація) нерухомостей
- * Аранжування, купівля і продаж моргеджів
- * Загальна асекурація

CHOLKAN CORPORATION
REALTOR — INSURANCE AGENT

527 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1Y5 — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P3 — Tel.: 763-5555
5302 Dundas St. W., Islington, M9B 1B2 — Tel.: 236-2666

INSURANCE
5302 Dundas St., W., Islington, M9B 1B2 — Tel.: 239-7733

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
найоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303